

HATÁRTALANUL!

**“Körutazás Erdélyben az
összetartozás jegyében”**

Szakmai beszámoló

Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium

HAT-KP-1-2023/1-000914

Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek

2024. 06. 10 – 2024. 06. 15.

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

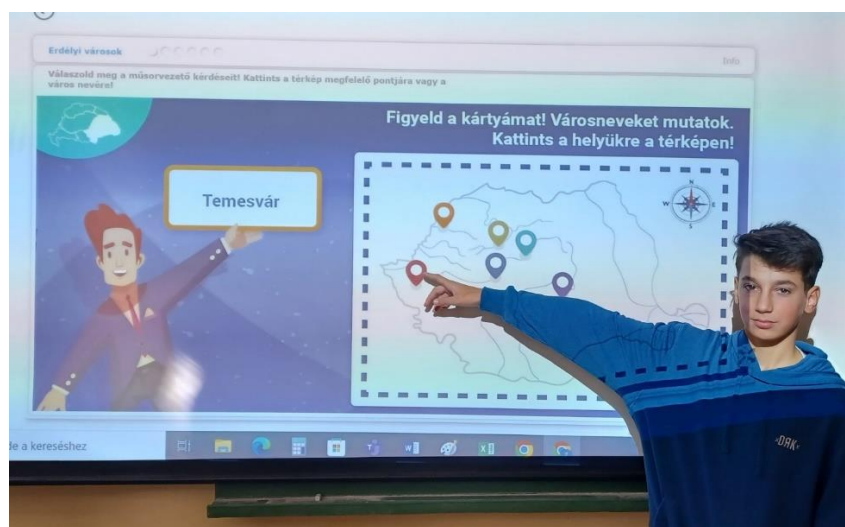
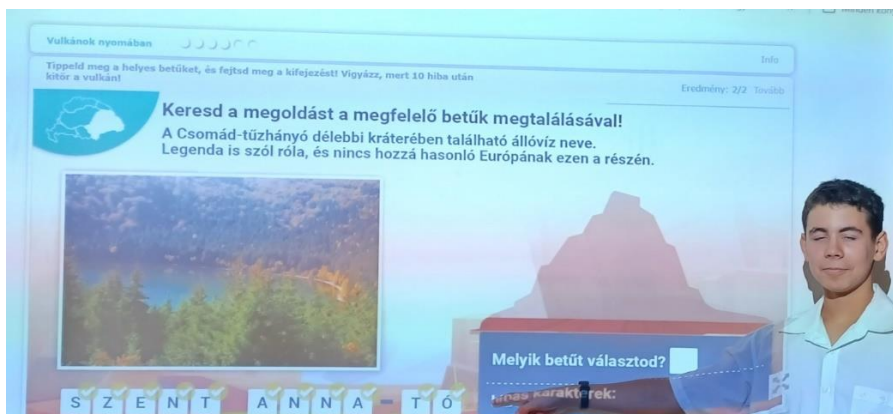

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

A Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium, a „Határtalanul! 2023” program keretein belül sikeresen pályázott a külföldi tanulmányi útra. A program célja a szomszédos országok – esetünkben Románia – magyarlakta területeinek megismerése, a magyar-magyar kapcsolatok elmélyítése, a külhoni magyarok életének megismerése. A 32 fő tanulóbból és 3 fő kísérőből álló iskolai csoportunk 2024. 06. 10 – 2024. 06. 15. között valósította meg a pályázatban vállalt programokat.

Előzmények

A diákokkal beszélgettünk a meglátogatni tervezett tájegységek történelmi múltjáról, a régió etnikai sajátosságairól, magyarságának múltjáról és jelenéről. Megemlékeztünk Trianonról. A békeszerződés következményeit vettük sorra földrajzi, gazdasági és társadalmi viszonyokat befolyásoló hatása szempontjából. Határtalanul! program Barangoló digitális tartalomtár használatát is igénybe vettük, hogy tájékozottságunkat felmérjük. Az Okosdobozból az Erdélyi városok és Erdélyi formakincs feladatait néztük meg.

Megbeszéltük az út során betartandó szabályokat, különös tekintettel a viselkedési normák betartására.

Az utazás előtt szülői értekezleten és osztályfőnöki órán tájékoztattuk a szülőket és gyerekeket a kirándulás programjáról, utazásról, szállásról, étkezésről, a pályázatban nyert támogatási összegről és annak tervezett felhasználásáról, valamint az utazás céljáról.

Célunk, hogy a pályázat megvalósítása során kapcsolatot teremtsünk a meglátogatni tervezett tájegységek magyarságával; közös történelmünket, múltunkat követve megismerkedjünk erdélyi magyarokkal, hagyományőrző életmódjukkal, mai helyzetükkel, fennmaradásuk titkaival, erősítve egymásban az együvé tartozást. Szándékunk szerint az Erdélyben eltöltött hat nap során a diákok átérezhetik a nemzeti értékeket, az összetartozást, mindezt csodálatos természeti környezetben, melyhez hozzá tartozik, pl. a Tordai-hasadék, Tordai sóbánya, Békás-szoros, Gyilkos-tó, Mohos-tózepláp, Szent Anna-tó.

A régi magyar városok közül Kolozsvár szerepel helyszíneink között. A Babeş Bolyai Egyetem, a Szent Mihály templom, Mátyás király szülőháza, valamint Házsongárdi temető meglátogatása a cél. A temető híres erdélyi magyarok sírjaiban bővelkedik. A diákok tiszteletüket tehetik Kós Károly építész, író, grafikus, könyvtervező, szerkesztő, tanár, politikus; Apáczai Csere János pedagógus, filozófus és teológus; Kallós Zoltán néprajzkutató, népdalgyűjtő; Tótfalusi Kis Miklós híres magyar nyomdász és betűmetsző földi hamvainál. Farkaslakán Tamási Áronra, Aradon az 1848/49-es szabadságharc mártírjaira emlékezünk.

A székely nép életmódjába ad széleskörű betekintést a csernátoni Haszmann Pál Múzeum. Szülőföldjükhöz kötődő legendáikkal ismerkedünk utazásunk során. Küzdelmeikről, áldozataikra is megemlékezünk Madéfalván.

Meglátogatjuk a szászok kimagasló építőművészetét bizonyító városokat: Brassót és Nagyszebent. A szászhermányi erődtemplom is az ő kezük munkája.

A körösfői Református templom, a brassói Fekete templom, a nagyszebeni Szentháromság-plébániatemplom és gótikus székesegyház, a csíksomlyói kegytemplom meglátogatásával diákjaink ismereteket szereznek az erdélyi felekezetekről és hitéletükről. Láthatják a csíksomlyói búcsú helyszínét, amely nemcsak a katolikusok, de a magyarság híres találkozóhelyévé is vált.

Nemzeti összetartozás napja

2024. június 04-én, az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulóján tartottuk témanapunkat. Az iskola Aulájában plakátokon mutattuk be a pályázaton elnyert programban kirándulásunkon majd meglátogatandó nagyvárosokat: Kolozsvárt, Brassót és Nagyszebent. A nyolcadik és kilencedik évfolyamosoknak vetítést tartottunk Erdély természeti kincseiről. Az említett két témában ők TOTÓ formájában adhattak számot a megszerzett tudásukról.

A pályázati program részletes ismertetése

Élménybeszámoló

2024. 06. 10.

1. nap

(Dunaújváros – Királyhágó – Körösfő – Kolozsvár - Torockó)

1. nap: 2024. június 10.

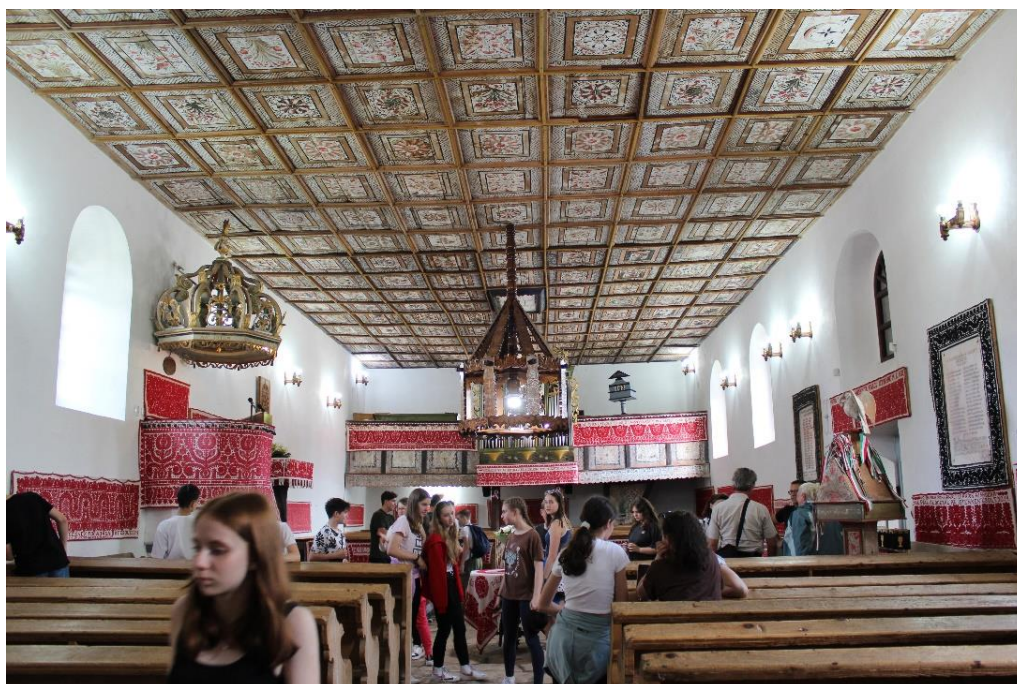
Csomagjaink elhelyezése és a kötelező fotózkodás után 5.30-kor indultunk a Dunaújvárosi Élményfürdőtől hatnapos túránkra.

A határátkelés után rövid pihenőt tartottunk a **Királyhágón**. Folytattuk utunkat **Körösfőre**, ahol a **Református templomot** a helyi lelkész mutatta be számunkra. Sajnos a II. Rákóczi György fejedelem által egy helyi lakosnak adományozott török imaszőnyeget nem tudtuk megtekinteni, mert restaurálás miatt elvitték. A templom berendezési tárgyairól, kazettás mennyezetéről és a gyülekezetéről érdekes információkat kaptunk.

Kolozsvárra látogattunk. Megnéztük az egyetem épületét, majd a város főterén a Szent Mihály templomot, mely Erdély második legnagyobb gótikus temploma, és Fadrusz János legnagyobb alkotását, Mátyás király lovas szobrát. Innen tovább sétáltunk Mátyás király szülőházához, amivel szemben megemlékeztünk Bocskai István fejedelmünkről és születésének körülményeiről. A Házsongárdi temetőben híres magyarok (Kós Károly, Apáczai Csere János, Kallós Zoltán, Tótfalusi Kis Miklós) sírjainál róttuk le tiszteletünket.

Este **Torockóra** érkeztünk, ahol elfoglaltuk szállásunkat és megvacsoráztunk.

2024. 06. 11.

2. nap

(Torockó – Tordai-hasadék – Tordai sóbánya – Farkaslaka – Csíkszereda)

Erdély egyik legelképezetőbb természeti látványosságában a Tordai-hasadékban túráztunk. A föld gyomrában a **Tordai Sóbányában** folytattuk kalandozásunkat. A sóba vájt járatok, termek, a kiállított bányászati eszközök, miséző kamra, és egy mélyben rejlő tó kápráztatott el bennünket.

Tamási Áron 2 cserfa között lévő, Szervátiusz Jenő által faragott gránittömbbel jelzett sírjánál a legnagyobb székely népi íróra emlékeztünk **Farkaslakán**. A sírhelyről és környékéről készült fotókból álló kiállítást is érdemes volt megtekinteni.

Csíkszeredán szálltunk meg.

2024. 06. 12.

3. nap

Csík Szereda – Csíksomlyó – Madéfalva – Békás-szoros – Gyilkos-tó – Csík Szereda)

A magyar tannyelvű Márton Áron Főgimnáziumot látogattuk meg **Csík Szeredán**, melynek szecessziós stílusban épült impozáns épületét is megcsodálhattuk. Az iskolában ottlétünk alatt a tanulók épp vizsgáztak.

Felkerestük a **csíksomlyói kegytemplomot**, és a csodatevő, több mint 500 éves, fából készült Mária szobor elé járultunk. Megkóstoltuk a csíksomlyói Ferences kolostor mögötti réten fakadó forrás vizét. A kálvária útján, másfél kilométeres kaptatón zarándokoltunk a **Csíksomlyói-nyeregbe**. A Salvator-kápolna útba esett. Itt találkoztunk a csíksomlyói remetével is.

Madéfalvára utaztunk. 1764. január 7-én az osztrák császári katonaság itt mészárolt le több száz székelyt, akik tiltakoztak a határőrezred felállítására ellen, és az adóztatás ellen. Megkoszorúztuk az emlékművet, amely Köllő Miklós alkotása.

Erdély legnevezetesebb természeti látnivalójához, a több száz méteres sziklafalak közt kanyargó **Békás-szorosba** vezetett az utunk, majd a szoros bejárata előtti, legendákkal övezett, hegyomlás által keletkezett **Gyilkos-tónál** tettünk sétát.

2024. 06. 13.

4. nap

(Csíkszereda – Mohos-tőzezláp – Szent Anna tó – Szászhermány – Brassó – Csernáton)

A Mohos Természetvédelmi Területre látogattunk, amely a Csomád két kráterét foglalja magába. Az egyik kráterben a **Mohos-tőzezláp** található. Vezetőnk különleges és ritka növényekkel ismertetett meg bennünket. Majd a másik kráterben fekvő tóhoz, a **Szent Anna tóhoz** kirándulunk. Útközben meghallgattuk a tó kialakulásához fűződő legendát.

A szász erődtemplomok egyik legkülönlegesebbikét, a **szászhermányit** keressük fel. A 13. század első felében épült, később többször átalakított, román és gótikus stíluselemeket ötvöző templom máig jó állapotban fennmaradt. A vár és templom az erdélyi szász építészet egyik kiemelkedő remeke és a szászok egyik legjelentősebb gótikus erődített temploma. A falu központjában elhelyezkedő téren áll, köréje szerveződött a település, innen indulnak ki a fő utcák.

Ellátogattunk a történelmi Erdély legnagyobb szász városába, **Brassóba**. A máig fennmaradt bástyákat és tornyokat kerestük fel. A hatalmas, impozáns főtéren tett sétára a híres **Fekete templom** meglátogatásával tettük fel a koronát, ahol Európa legnagyobb középkori török szőnyeggyűjteményét is láthatjuk - a gazdag szász kereskedők adományai máig a város büszkeségét jelentik.

Szállásunk Alsócsernátonban a Kovács panzióban volt.

A MOHOS-TÜZEGLÁP NÖVÉNYFAJAI

Sphagnum sp.
Tüzegecskék a kéregmohák leggyakoribb faja. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Mohatüzegek jellemzően a tóparti szegélyeken nőnek, ahol a víz szintje 10-20 cm magas. A növények általában 20-40 cm magasak, és a levelek sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Peat mosses - the most characteristic species of the peat bog. 17 species or subspecies and hybrids were described from the Mórahalom Peat Bog. They are plants which bloom before, with orange-red and yellow flowers and green stamens and stigmas. The leaves of peat mosses are very thick and green. Small tufts of large tufts are also common in the bog.

Mohavirág (virágzó mohák) a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

SPECIILE DE PLANTE DIN TINOVUL MOHOS

MELYEK A LEGTÖBBESZOR NÖVÉNYFAJOK A LÁPÁBAN?
A leggyakoribb rejtett fajok - a hideg, enyhén hideg a kalmárok faja, melyek az ártéri a gyökér nélküli, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

CARE SUNT CELE MAI VALOROSISE SPECII DE PLANTE DIN TINOV?
Speciile rețete glaciare - speciile rețete glaciare în timpurile reci, care au găsit refugiu în ciuda două armee să gâziera, și persista în ciuda încălzirii climatice, datorită condițiilor bune din tinov.

WHAT ARE THE MOST PRECIOUS PLANT SPECIES OF THE BOG?
Glacial relict species - cold adapted plant species that have found refugia in the bog after the end of the last ice age, due to the permafrost conditions and microclimate conditions.

Mit az a legértékesebb növényfaj a lápában?
Ősien növények, melyek a permafrosztot igénylik, a fennmaradt rejtett életrészt a jég korszak után megőrizték a lápban.

MIÉRT SÜNT CELE MAI VALOROSISE SPECII DE PLANTE DIN TINOV?
Speciile rețete glaciare - speciile rețete glaciare în timpurile reci, care au găsit refugiu în ciuda două armee să gâziera, și persista în ciuda încălzirii climatice, datorită condițiilor bune din tinov.

WHAT ARE THE MOST PRECIOUS PLANT SPECIES OF THE BOG?
Glacial relict species - cold adapted plant species that have found refugia in the bog after the end of the last ice age, due to the permafrost conditions and microclimate conditions.

Mit az a legértékesebb növényfaj a lápában?
Ősien növények, melyek a permafrosztot igénylik, a fennmaradt rejtett életrészt a jég korszak után megőrizték a lápban.

MIÉRT SÜNT CELE MAI VALOROSISE SPECII DE PLANTE DIN TINOV?
Speciile rețete glaciare - speciile rețete glaciare în timpurile reci, care au găsit refugiu în ciuda două armee să gâziera, și persista în ciuda încălzirii climatice, datorită condițiilor bune din tinov.

WHAT ARE THE MOST PRECIOUS PLANT SPECIES OF THE BOG?
Glacial relict species - cold adapted plant species that have found refugia in the bog after the end of the last ice age, due to the permafrost conditions and microclimate conditions.

Mit az a legértékesebb növényfaj a lápában?
Ősien növények, melyek a permafrosztot igénylik, a fennmaradt rejtett életrészt a jég korszak után megőrizték a lápban.

MIÉRT SÜNT CELE MAI VALOROSISE SPECII DE PLANTE DIN TINOV?
Speciile rețete glaciare - speciile rețete glaciare în timpurile reci, care au găsit refugiu în ciuda două armee să gâziera, și persista în ciuda încălzirii climatice, datorită condițiilor bune din tinov.

WHAT ARE THE MOST PRECIOUS PLANT SPECIES OF THE BOG?
Glacial relict species - cold adapted plant species that have found refugia in the bog after the end of the last ice age, due to the permafrost conditions and microclimate conditions.

PLANT SPECIES FROM THE MOHOS PEAT BOG

Kéregmohák - a kéregmohák leggyakoribb faja. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

Virágzó mohák a leggyakoribb faj. Magassága 20-40 cm, az alján sűrű szőnyegképző, sötét színű, gyökér nélküli, 2-30 cm magas növények egy főszára és sok oldalágja. Az ágak hirtelen nem csak a levelek, de a rügyek is nagyon sűrűen nőnek. A levelek meglehetősen vastagok, és a csomópontok általában sűrűen nőnek. A rügyek általában sűrűen nőnek.

BÉLÉNŐ ÖKOLOGIÁI NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG | ACCESUL ÎN TINOVĂ FĂRĂ ÎNSOȚIE ÎNTR-UN GRUP ÎNTR-UN TUR ALĂBĂRII ÎN TINOV | ENTRANCE WITHOUT GUIDE IS STRICTLY PROHIBITED. GUIDED TOURS ARE STARTING FROM THE ENTRANCE IN THE PEAT BOG.

2024. 06. 14.

5. nap

(Csernáton – Kerc – Nagyszeben – Csernakeresztúr)

Látogatást tettünk Székelyföld leggazdagabb skanzenjében, a **Haszmann Pál Múzeumban**. Dimény-Haszmann Orsolya fogadott bennünket, aki méltó örököse a legendás Haszmann Pál népművész-helytörténésznek, aki Erdély legnagyobb skanzenjét teremtette meg Csernátonban. Orsolya kordokumentum értékű könyv formájában írta meg a skanzen történetét, nagyapja életvonalába ágyazva.

Programunkat a **kerci** cisztercita templom és apátság impozáns romjainál folytattuk. Itt a cisztercita rendről, a szerzetesek életéről mesélt a templom lelkésze.

Majd **Nagyszebenben**, Erdély szász fővárosában tettünk egy csodálatos sétát. A középkori várfalaktól indulva a történelmi belvárosba érkeztünk. Megnéztük a lenyűgöző evangélikus templomot, majd a felújított Fő tér nevezetességeit keressük fel. Itt találtuk a Hazugok hídját, a Brukenthal Palotát, a katolikus templomot és a Mészárosok házát is. A Várostorony emeletéről gyönyörködtünk a városra nyíló kilátásban.

Csernakeresztúron szálltunk meg.

2024. 06. 15.

6. nap

(Csernakeresztúr – Vajdahunyad – Déva – Arad – Dunaújváros)

Utolsó napunkat **Vajdahunyadon** kezdtük. A „Várak királyát”, a Hunyadi-Bethlen várkastélyt látogattuk meg.

Egy másik várral folytattuk. **Déva várához** a sok falépcsőből álló ösvényen jutottunk fel. A Dévát uraló várhegy vulkanikus oromzatán magasodnak a legendás vár romjaiból, a közelmúltban újjászületett falak. A már messziről látható szabályos kúp alakú hegyen, a Maros partján, stratégiai helyen épült erődítményből szép kilátás tárult elénk.

Hazatérésünk előtti utolsó állomásunk **Arad** volt. Megnéztük az egyik legnagyobb magyar szoborcsoportot, Zala György monumentális alkotását. A hányattatott sorsú, 1848/49-es szabadságharc mártírjainak emléket állító Szabadság-szobrot, melyet 1890-ben állítottak fel több 10 ezres tömeg jelenlétében. 1925-ben bontották el, majd hosszas huzavona után, 2004-ben állítottak fel újra a Megbékélés parkban. Leróttuk tiszteletünket, majd folytattuk utunkat Magyarországra.

Este fáradtan, de élményekkel gazdagon értünk Dunaújvárosba.

Kárpát-medencei Bakancslista és Rákóczi nyomában

Kárpát-medencei Bakancslistán szereplő helyszínek közül hetet látogattunk meg.

- Kolozsvár
- Brassó
- Nagyszeben
- Madéfalva
- Csíksomlyó
- Déva
- Torockó

Rákóczi nyomában - Kárpát-medence útikönyvben szintén szerepel helyszínként **Kolozsvár**. Az útikönyvben szereplő másik általunk felkeresett látnivaló **Torda**.

Értékelés

A Magyarság Házában tett látogatásunkra nem az előkészítő szakaszban került sor, hanem a kirándulás után vettünk részt a „Magyarul beszélő tárgyak Törökországból” rendhagyó tanórán. Olyan magyarokról szólt az óra, akiket nem Trianon szakított el Magyarországtól, hanem egyéb okok: világháborúk, Tanácsköztársaság, világválság, szerelem.

A foglalkozást vezető pedagógus kötetlen beszélgetés formájában mérte fel az osztály előzetes ismereteit Törökország, mint nemzetállam kialakulásáról, a nyitásról Európa felé és a reformokról, a női egyenjogúság történetéről.

Ezen bevezetés után tért rá, hogy miről is szól a Galéria kiállítása. Mesélt a Törökországba kivándorolt magyarokról. A tanulók megismerték a költözések okait. Történeteket hallottak arról, hogy távolban új életet kezdő magyarok hogyan találták meg helyüket az új országban, hogyan éltek a lehetőségekkel, kamatoztatták tehetségüket. A magukkal vitt magyarországi tárgyakon kívül számos általuk elkészített műalkotásban gyönyörködhetek tanulóink. A foglalkozás végén a termet szabadon bejárva számos különleges alkotást láthattak. A festmények, dísztányérok tükrözték számukra, hogy a magyarok mennyire nyitottak voltak a török, oszmán művészet és emberek felé. Számos technikát és motívumot vettek át tőlük. Ilyen például az ebru díszítőművészet vagy a fajanszok készítése. Az oszmán fajanszok mintái visszaköszönnek a dísztányérokra, amelyek között a magyar népművészet motívumai is gyakoriak. Ezt a kettőséget láttuk lépten-nyomon a tárlaton. A kivándorolt magyarok megőrizték hazájuk kultúráját és a befogadó nép örökségét nem csak megismerték, de alkalmazták is alkotó tevékenységükben. Az utódok életébe is betekintést nyertünk. Például Imre Yüce Gülseren, aki magyar szülőktől származik és két tehetséges gyermek édesanyja gyönyörűen fest. Festményei tükrözik, hogy mennyire csodálja, szereti a török tájakat, városokat, embereket.

A kivándorolt magyarok és leszármazottaik élete jól tükrözi hogyan őrizték meg nemzeti identitásukat és váltak egy másik országnak hasznos, értéket teremtő lakójává. Életükkel, munkájukkal a magyarságról jó képet közvetítettek a török nép felé.

Osztályfőnöki óra keretében értékeltük a diákokkal a kirándulást. Az értékeléshez a program során készített fényképeket hívtam segítségül. Egy-egy képnél elmondták hol is járunk éppen, milyen ismeretekkel gazdagodtak, milyen élmények voltak a meghatározók.

Majd térképen próbáltuk meg újra végig járni az útvonalat. Felidézték mely megyékben, városokban találtak nagyobb arányban magyarokkal; mely területeken éltek szászok és mi lett a szász népességgel.

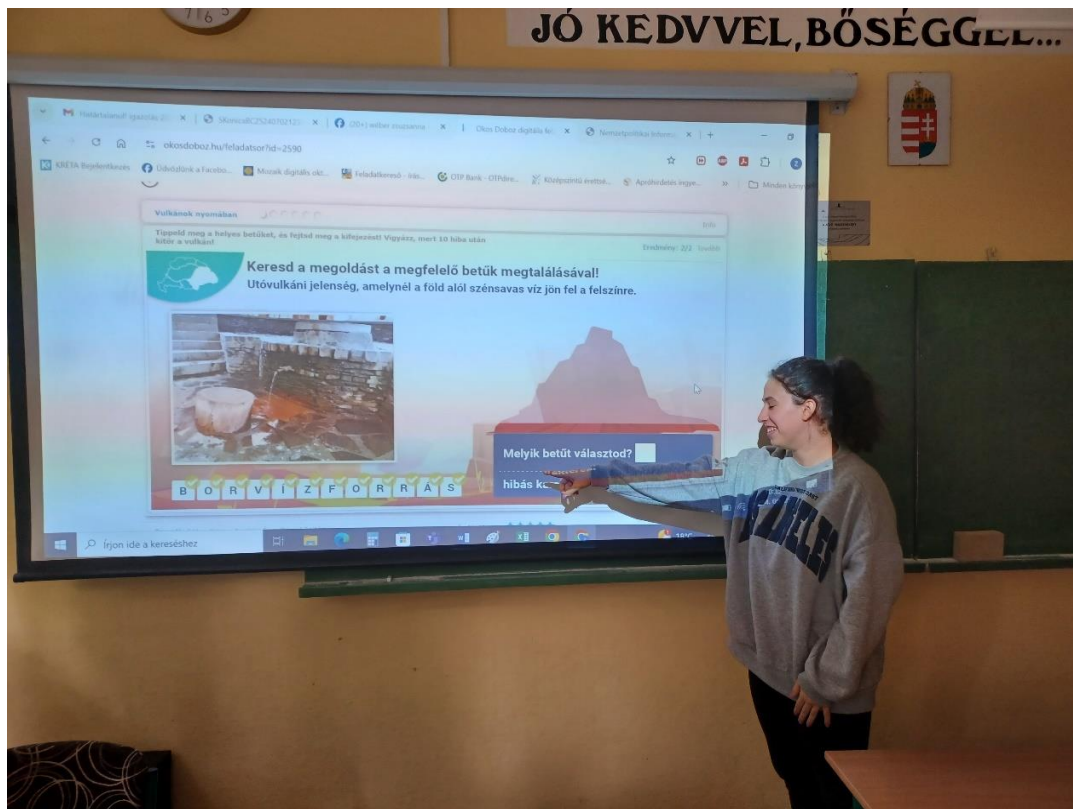
Határtalanul! program Barangoló digitális tartalomtár használatával is próbára tettük tudásunkat.

Az Okosdoboz Erdély összefoglaló, Erdélyi városok, Erdélyi formakincs, Vulkánok nyomában feladatait oldottuk meg. A feladatok túlnyomó többségében helyes választ adtak diákjaink.

Nagyra értékelték Erdély természeti gazdagság, az ott élő magyarok ragaszkodását, hitét, képzeletét, kitartását, vendégszeretetét.

Mindenki érezte, hogy összetartóbb, egymást jobban ismerő és segítő közösséggé vált az osztály az együtt töltött hat napnak köszönhetően.

Köszönjük a Magyar Kormánynak, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek, a Dunaújvárosi Tankerületi Központnak, a Csillagösvény utazási irodának, hogy részesévé vált csoportunk az erdélyi utazásnak.